

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Δ/νσις: Ἰωάννου Γενναδίου 14 - 115 21, Ἀθήναι
Τηλ. 210-7272.204, Fax 210-7272.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

Πρωτ. 1626

Αριθ.

Διεκπ. 711

Αθήνησι τῇ 2^α Ἀπριλίου 2020

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 3016

Πρός

Τούς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας

Τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Εἰς τὰς Ἱεδρας αὐτῶν

Θέμα: «Περὶ τῶν Ἀποφάσεων τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 1.4.2020, ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ νέου κορωνοϊοῦ Covid-19»

Σεβασμιώτατε ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὴν Συνεδρίαν Αὐτῆς τῆς 1^{ης} μηνὸς Ἀπριλίου ἐ.ε., συνεζήτησε ἐκτενῶς ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς παρατάσεως ἰσχύος τῆς Κοινῆς Ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ Ὑγείας ἕως καὶ τῆς 11^{ης} Ἀπριλίου 2020 (ΦΕΚ Β' 1082/29.3.2020), μέ τὴν προοπτικὴν περαιτέρω τροποποιήσεων αὐτῆς, καὶ ἀπεφάσισε τὰ κάτωθι:

1) Κατανοεῖ ἀπολύτως τὴν ἀγωνίαν τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας κατὰ τὴν ἰδιαίτερώς δυσχερῇ ταύτῃν περίοδον καὶ ἐκτιμᾷ τὸν διακριτικὸν καὶ ἐπιτυχῇ τρόπον μέ τὸν ὅποιον διαχειρίζεται τὴν ἐπελθοῦσαν κρίσιν, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς προστασίας τῆς δημοσίας υγείας.

2) Προτρέπει ἅπαντας νά τηροῦν ἀπαρεγκλίτως τὰς ὑποδείξεις τῶν ὑγειονομικῶν ἀρχῶν καὶ τῶν εἰδικῶν ἐπιστημόνων καὶ νά μὴ παρασύρονται ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὅποιοι τοὺς ὑποδεικνύουν τὴν παρακοήν, ἥτις, εἰς τὴν παροῦσαν τραγικὴν χρονικὴν συγκυρίαν, δέν δικαιολογεῖται οὔτε ἐν ὀνόματι τῆς χριστιανικῆς πίστεως, δεδομένου ὅτι ἡ εἰς Χριστὸν πίστις χαρίζει τὴν ζωὴν καὶ δέν ἐπιφέρει τὸν θάνατον.

3) Μέ ύψηλόν αἶσθημα εὐθύνης ἀποδέχεται τὰς αὐστηράς ὑποδείξεις, αἱ ὁποῖαι προτείνονται ὑπό τῶν ὑγειονομικῶν ἀρχῶν καί τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, διά τήν χρονικήν περίοδον μέχρι τῆς 11^{ης} Ἀπριλίου 2020, καί προτρέπει ἅπαντας νά παραμένουν εἰς τὰς οἰκίας των καί νά τηροῦν μετὰ σχολαστικότητος τὰ ἐπιβεβλημένα μέτρα προστασίας.

4) Εὐχαρίστως ἐπληροφορήθη τήν δήλωσιν τῆς Ἀξιολύτου Ὑπουργοῦ Παιδείας καί Θρησκευμάτων κ. Νίκης Κεραμέως, τῆς 30^{ης} Μαρτίου 2020, εἰς τὰ Μέσα Γενικῆς Ἐνημερώσεως. Ἡ ἐν λόγῳ δήλωσις περί λειτουργίας τῶν Ἱερῶν Ναῶν καί τῶν Ἱερῶν Μονῶν μας, ἔστω καί «κεκλεισμένων τῶν θυρῶν», κατά τήν Ἑβδομάδα τῶν Παθῶν καί τήν Ἑορτήν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἀποτελεῖ ὄντως «πηγήν ὕδατος ζωῆς» εἰς τήν «λειτουργικήν ἐρημίαν» τῶν Κληρικῶν μας.

5) Ἐπισημαίνει μετ' ὀδύνης καί, κυριολεκτικῶς, μεθ' αἵμασσοῦσης καρδίας ὅτι τήν προσεχῇ Μεγάλῃ Ἑβδομάδῃ καί, βεβαίως, κατά τήν Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου, θά κληθῶμεν ἅπαντα τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας νά βιώσωμε πρωτοφανεῖς καταστάσεις, ὡς ἐκ τῆς «κατ' οἰκονομίαν» ἀποχῆς τῶν χριστιανῶν ἀπό τὰς Ἱεράς Ἀκολουθίας, τήν Θεῖαν Λειτουργίαν, ἀλλά καί ἀπό αὐτήν τήν Θεῖαν Κοινωνίαν. Ὡς ἐκ τούτου, ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀπεφάσισεν ἵνα παρακαλέσῃ πατρικῶς τοὺς πιστοὺς νά μὴ λησμονοῦν ὅσα ὁ αὐθεντικός ἐρμηνευτής τῶν Γραφῶν καί μέγας Πατήρ καί Διδάσκαλος τῆς Ἐκκλησίας μας, Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, διδάσκει: «Δύναται ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἐξ ἀνάγκης ἀδυνατεῖ νά ἐκκλησιασθῇ, νά κάμνῃ τόν ἑαυτόν του Θυσιαστήριον, μέ τό νά προσεύχεται κατ' ἰδίαν». Ὁ ἴδιος ἱερός Πατήρ, ἀναφερόμενος εἰς τήν κενωτικήν πρὸς τόν πλησίον ἀγάπην, καί μάλιστα πρὸς τόν δοκιμαζόμενον ἀδελφόν, ἐπισημαίνει τὰ ἐξῆς σημαντικά: «Ἐσύ σέβεσαι τό παρόν ἐπίγειον Θυσιαστήριον, διότι δέχεται τό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά συμπεριφέρεσαι περιφρονητικῶς πρὸς τόν συνάνθρωπον, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ ἴδιος Σῶμα Χριστοῦ, καί τόν βλέπεις μέ ἀδιαφορίαν νά χάνεται. Αὐτό, ὅμως, τό ἀνθρώπινον Θυσιαστήριον δύνασαι νά τό ἰδῇς θεμελιωμένον παντοῦ, καί εἰς στενοὺς δρόμους καί εἰς τήν ἀγοράν, καί δύνασαι ἐπίσης νά ἐπιτελῇς θυσίας ἐπάνω εἰς αὐτό ἀνά πᾶσαν ὥραν»¹. Ἀλλά καί ὁ νέος Ὁσῖος τῆς Ἐκκλησίας μας, Γέρων Ἐφραίμ ὁ Κατουνακιώτης († 27 Φεβρουαρίου 1998), ἀναφέρει ὅτι ὁ χριστιανός, ὁ ὁποῖος δέν εἶναι δυνατόν νά προσέλθῃ εἰς τήν Θεῖαν Λειτουργίαν, μπορεῖ «αὐτήν τήν ὥραν νά κάνῃ τόν ἑαυτόν του Θυσιαστήριον, λέγοντας τήν προσευχήν».

Πρὸς αὐτήν τήν κατεύθυνσιν ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀπεφάσισεν ὅπως προτρέψῃ πατρικῶς ἅπαντας τοὺς ἀδελφούς, μέλη τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἵνα «ἐκτενέστερον» προσεύχωνται εἰς τὰς οἰκίας των, ἀναδεικνύοντες ἑαυτοὺς Θυσιαστήριον, θυσιάζοντες κενωτικῶς καί ἀγα-

¹ Ὁμιλία 20 εἰς Β' Κορινθ. ΕΠΕ τόμος 19, σ. 527-531

πητικῶς τήν φυσικήν παρουσίαν των εἰς τόν Ἱερόν Ναόν καί τήν προσέλευσίν των εἰς τήν Θεῖαν Εὐχαριστίαν, πρὸς χάριν ὅλων τῶν ἀδελφῶν των, οἱ ὅποιοι ἀποτελοῦν ἔμψυχα Θυσιαστήρια τοῦ ζῶντος Θεοῦ. Πρὸς τόν σκοπόν δέ τῆς ἐνισχύσεως τοῦ πιστοῦ Λαοῦ, θά ἀποστείλῃ καί θά δημοσιεύσῃ παραμυθητικὴν Ἐγκύκλιον Αὐτῆς πρὸς τό Χριστεπώνυμον Πλήρωμα.

Ἐπὶ πλέον, παρακαλεῖ ὑμᾶς ὅπως προτρέψῃτε ἅπαντας τοὺς ὑφ' ὑμᾶς Κληρικούς νά παραμένουν πιστοὶ εἰς τό καθήκον αὐτῶν, εὐρισκόμενοι καθημερινῶς εἰς τοὺς Ἱερούς Ναοὺς καί τοὺς λοιποὺς χώρους τῆς διακονίας των (πλήν ἐκείνων τῶν Ἱερέων, οἱ ὅποιοι ἀνήκουν εἰς τὰς λεγομένας ὑγειονομικῶς εὐπαθεῖς ομάδας) καί νά ἱεουργοῦν, ἔστω πρὸς καιρόν, «κεκλεισμένων τῶν θυρῶν», ὅσον καί ἂν αὐτό εἶναι δύσκολον καί στενόχωρον δι' ἅπαντας, ὑπὲρ «τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καί σωτηρίας», ὑπὲρ τῶν ἐν ἀσθενείαις κατακειμένων, τῶν Ἱατρῶν καί Νοσηλευτῶν καί πάντων τῶν ἐθελοντῶν, οἱ ὅποιοι μετὰ πνεύματος αὐτοθυσίας προσφέρουν τόν ἑαυτὸν των, διὰ νά προστατεύσουν τήν ζωὴν ὅλων καί τήν δημοσίαν υἰείαν, καί «ὑπὲρ πάντων τῶν δι' εὐλόγους αἰτίας ἀπολειφθέντων».

Ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἐπαναβεβαιώνει τήν ἀπό 16^{ης} Μαρτίου ἐ.ἔ. ἀπόφασιν Αὐτῆς, ὡς πρὸς τήν λιτὴν τέλεσιν τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, ἰδιαίτερος δι' ὅσας μεταδίδονται ἀπὸ τηλεοράσεως ἢ προβάλλονται ὑπὸ ἄλλων μέσων ἐπικοινωνίας, ἐνῶ συνιστᾷ τήν ἀποφυγὴν τελέσεως συλλειτουργῶν καί δημοσιεύσιν φωτογραφικῶν στιγμιotypῶν ἐξ αὐτῶν, χρήσεως τῶν μεγαφῶνων τῶν Ἱερῶν Ναῶν καί πανηγυρικῶν κωδωνοκρουσιῶν. Ἐπιφυλάσσεται δέ, ἐάν χρειασθῇ, νά ἀποστείλῃ καί εἰδικωτέρας ὁδηγίας, ἐπὶ ζητημάτων τελέσεως τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν κατὰ τήν Μεγάλην Ἑβδομάδα, μετὰ τήν ἔκδοσιν τῆς νέας ὑπουργικῆς Αποφάσεως.

6) Αὕτη ἡ πρόσκαιρος παραμονή τῶν χριστιανῶν εἰς τήν κατ' οἶκον προσευχὴν δέν ὑπονοεῖ οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ἢ, πολὺ περισσότερον, δέν σημαίνει ἀμφισβήτησιν τοῦ Μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Διό, ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐπαναλαμβάνει ἐκεῖνο τό ὅποῖον ἀπὸ τήν ἀρχὴν τῆς παρούσης κρίσεως διεκήρυξε, εἰς τό ἀπό 9.3.2020 Ἀνακοινωθέν Αὐτῆς, ὅτι «ἡ προσέλευσις εἰς τήν Θεῖαν Εὐχαριστίαν καί ἡ κοινωνία ἀπὸ τό Κοινόν Ποτήριον τῆς Ζωῆς, ἀσφαλῶς καί δέν εἶναι δυνατόν νά γίνῃ αἰτία μεταδόσεως ἀσθενειῶν... Ὅσοι προσέρχονται "μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καί ἀγάπης" ἀπολύτως ἐλευθέρως, χωρὶς κανένα δυναστικόν καταναγκασμόν, κοινωνοῦν τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, τό ὅποῖον γίνεται "φάρμακον ἀθανασίας", "εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καί εἰς ζωὴν αἰώνιον"». Ἡ οἰαδήποτε ὑπόνοια περὶ μεταδόσεως νοσημάτων ἐκ τῆς Θείας Εὐχαριστίας εἶναι καταδικαστέα, διότι θίγει τήν δογματικὴν Ἀλήθειαν καί τήν Αποστολικήν

Πίστιν καί Παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας. Ὡς ἐκ τούτου, εἶναι ἀδύνατον νά γίνη ἀποδεκτὴ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, ἥτις ἐμμένει εἰς τὴν ἀκλόνητον πεποίθησιν Αὐτῆς, περὶ τῆς ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι πραγματικῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου εἰς τὸ Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας καί εἰς τὴν μακραίωνα ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἐμπειρίαν Αὐτῆς. Ὡσαύτως, ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας, οἰαδήποτε συζήτησις καί περὶ αὐτοῦ τοῦ τρόπου μεταδόσεως τῆς Θείας Μεταλήψεως, τυγχάνει ἄκαιρος, ἀδιάκριτος, δέν οἰκοδομεῖ καί διὰ τοῦτο τυγχάνει ἀπορριπτέα.

7) Ἡ Ἱερά Σύνοδος συνεζήτησε ἐκτενῶς καί τό θέμα τῆς προσφορᾶς ὑλικῆς βοηθείας πρὸς τοὺς πάσχοντας ἀδελφούς καί πρὸς τὰ Νοσηλευτικά Ἰδρύματα τῆς Χώρας καί εἰς συλλογικόν ἐπίπεδον, διότι αὕτη ἤδη πραγματοποιεῖται τόσον ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, ὅσον καί ὑπὸ πάντων τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἐν τῷ πλαισίῳ τούτῳ:

α) Ὡς πρώτην ἔμπρακτον ἐκδήλωσιν τῆς ἐν λόγῳ συμπαραστάσεως ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀπεφάσισεν ὅπως ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος προσφέρῃ ἀμέσως τό ποσόν τῶν 150.000 εὐρώ, ἐνῷ ἀνέθεσεν εἰς τὴν Διοικοῦσαν Ἐπιτροπὴν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας Οἰκονομικῶν (Ε.Κ.Υ.Ο.) νά ἔλθῃ εἰς ἐπικοινωνίαν μετὰ τῶν ὑπευθύνων Δημοσίων Φορέων Παροχῆς Ὑγείας, προκειμένου ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος νά ἐνισχύσῃ περαιτέρω αὐτόν τόν τομέα.

β) Ἦδη ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος ἔδωκεν ἐντολὰς καί σχετικὰς κατευθυντηρίους γραμμὰς εἰς τὰς Δομὰς καί τὰ Ἰδρύματα τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν (Γενικόν Φιλόπτωχον Ταμεῖον, Ὁργάνωσιν «Ἀποστολή» κ.λπ.) νά συμπράξουν μέ τὰς ἀρμοδίους Ἀρχάς τῆς Πολιτείας, ἐνῷ, εἰς συνεργασίαν μέ τόν Δῆμον Ἀθηναίων, ἀπεφασίσθῃ ἡ συνέχισις τῆς παροχῆς τῶν συσσιτίων πρὸς τοὺς ἀναξιοπαθοῦντας. Τό αὐτό, ὡς γνωστόν, πράττουν καί αἱ Ἱεραὶ Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, αἱ ὁποῖαι προτρέπονται ἀδελφικῶς καί εἰς μείζονα συνεργασίαν μετὰ τῶν ἀρμοδίων Ἀρχῶν.

γ) Ὅπως συμβαίνει μέχρι σήμερον ὑπὸ τῆς πλειονότητος τῶν Ἀρχιερέων καί Ἱερέων, οἱ ὁποῖοι, οὐχί σπανίως, προσφέρουν καί ἐκ τοῦ μισθοῦ των, χάριν τῶν ἐχόντων ἀνάγκην, οὕτω καί εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν τὰ Μέλη τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου ἔλαβον τὴν ἀπόφασιν τῆς καταθέσεως ἐνός μισθοῦ των πρὸς τόν Εἰδικόν Λογαριασμόν Ἀντιμετωπίσεως Κορωνοϊοῦ καί προτρέπουν καί τοὺς λοιποὺς Ἀρχιερεῖς νά πράξουν τό αὐτό, διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Ἐθνικοῦ Συστήματος Ὑγείας. Πρόκειται δέ νά ἀποσταλῇ κατ' αὐτὰς σχετικόν Συνοδικόν Γράμμα πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἀρχιερεῖς διὰ πλείονας λεπτομερείας.

δ) Ἡ Ἱερά Σύνοδος δηλώνει ὅτι, ὅπως κατά τά προηγούμενα ἔτη τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως, ἀδιαλείπτως ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος παρίστατο πατρικῶς εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ λαοῦ καί διεφύλαττε, ὡς οἱ πάντες ἀναγνωρίζουν, τήν Ἐθνικήν ἐνότητα, παρομοίως καί σήμερον παραμένει συνοδοιπόρος τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Γένους, ἐνῶ συντονίζει καί σχεδιάζει τήν παρουσίαν καί προσφοράν Της καί κατά τήν «ἐπομένην ἡμέραν», ὅποταν θά ἐπέλθῃ ἡ λήξις τῆς πανδημίας καί αἱ ποικίλαι ἀνάγκαι τῶν ἀνθρώπων θά πολλαπλασιασθοῦν.

8) Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐνημερωθεῖσα διὰ τήν προσφοράν ποσοῦ 50.000 εὐρώ ὑπό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου πρὸς τήν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, ὡς συμβολήν εἰς τὸν διεξαγόμενον ἀγῶνα διὰ τήν καταπολέμησιν τοῦ κορωνοϊοῦ, εὐχαριστεῖ δημοσίως τὸν Παναγιώτατον Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Βαρθολομαῖον δι' αὐτὴν τήν εὐγενῆ ἐνδειξὴν συναντιλήψεως πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν.

9) Καλεῖ ἅπαντας νὰ ἀποδέχωνται τήν κρίσιν καί τὰς ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἡ Ὅποια μετὰ ποιμαντικῆς εὐθύνης, διακρίσεως καί εὐθυκρισίας, κατανοεῖ τήν ἀγωνίαν τοῦ ἱεροῦ Κλήρου καί τοῦ πιστοῦ Λαοῦ, ἀλλὰ καί συγχρόνως ἐκτιμᾷ, συμφώνως πρὸς τὰς ὑποδείξεις τῶν εἰδικῶν ἐπιστημόνων, πότε αἱ συνθῆκαι ἐπιβάλλουν κατάλληλον ἀντιμετώπισιν πρὸς ὠφέλειαν τῆς δημοσίας υἱείας καί ὅλων τῶν πολιτῶν τῆς Πατρίδος μας. Αὐτό ἐπιτάσσει ἄλλωστε καί ὁ θυσιαστικός χαρακτήρ τῆς Ἐκκλησίας. Πρὸς τοῦτο, παρακαλεῖ ἅπαντας τοὺς Ἀρχιερεῖς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νὰ ἐπικοινωνοῦν μετὰ τῶν Δημοσίων Ἀρχῶν, δι' ἐκκλησιαστικά ζητήματα εὐρυτέρου ἐνδιαφέροντος, μέσῳ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καθὼς καί ἅπαντας τοὺς Ἱερεῖς, Μοναχοὺς καί Μοναχάς, νὰ ἀπευθύνωνται πρὸς τὰς Ἀρχάς τῆς Πολιτείας ἢ καί αὐτὴν τήν Ἱεράν Σύνοδον, διὰ πᾶν ἐκκλησιαστικὸν ζήτημα, μόνο μέσῳ τῶν οἰκείων αὐτῶν Μητροπολιτῶν, ἐπιδεικνύοντες οὕτω πνεῦμα ἐμπιστοσύνης πρὸς τήν Ἱεράν Σύνοδον.

Ἐπὶ πλέον, λόγῳ τῆς κρισιμότητος τῶν καιρῶν καί διὰ νὰ ὑπάρχῃ ἐνιαία φωνή τῆς ποιμαινούσης Ἐκκλησίας πρὸς τήν κοινωνίαν, ἀπεφάσισεν ὅπως οὐδεὶς ἀπολύτως, Ἀρχιερεὺς, Ἱερεὺς, Διάκονος, Μοναχὸς ἢ ἄλλος ἐργάτης τῆς Ἐκκλησίας, προβαίνη εἰς δημοσίας δηλώσεις ἢ ἐμφανίσεις εἰς τὰ Μέσα Γενικῆς Ἐνημερώσεως καί εἰς τὸ Διαδίκτυον, προτρέπουσα ταυτοχρόνως ἅπαντα τὰ πιστὰ τέκνα τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἡσυχάζουν, νὰ ἀσκοῦνται εἰς τήν σιωπὴν καί εἰς τήν ἐντονώτερον προσευχὴν καί μελέτην. Ὡς δέ καθίσταται εὐνόητον, ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐπ' οὐδενὶ ἐμποδίζει ἢ ἔρχεται εἰς ἀντίθεσιν μέ τὸ διδακτικὸν ἔργον, τὸ ὁποῖον ἕκαστος Ἐπίσκοπος ὀφείλει νὰ ἐπιτελῇ εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἐπαρχίας αὐτοῦ. Ἡ Ἱερά Σύνοδος ὀρίζει τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Ναυπάκτου καί Ἀγίου Βλασίου κ. Ἱερόθεον, ὁ ὁποῖος κατά τὰ τελευταῖα ἔτη

διατελεῖ ἐκπρόσωπος Τύπου τῶν Συνελεύσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, ὡς τό μόνον ὑπεύθυνον πρόσωπον πρὸς τό ὅποῖον δέον νά ἀπευθύνωνται τά Μέσα Ἐνημερώσεως, διά νά λαμβάνουν ἀρμοδίως ἀπαντήσεις ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων τῶν ἡμερῶν.

Ταῦτα πάντα γνωρίζουσα ὑμῖν ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος εὐχεται ὅπως, ὁ μέγιστος οὗτος κίνδυνος τῆς πανδημίας ἀποτελέσῃ συντόμως παρελθόν, ὥστε γηθοσύνης καί ὁμοθυμαδόν ἐπὶ τό αὐτό, ὁ ἱερός Κλήρος μετὰ τοῦ πιστοῦ Λαοῦ, νά ἀξιοθῶμεν ἐορτάσαι τήν Λαμπροφόρον Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν, διά τῆς τελέσεως Πανηγυρικῆς Ἀναστασίμου Παννυχίδος, κατὰ τήν Ἀπόδοσιν τῆς Μεγάλης Ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, ἥτοι κατὰ τό μεσονύκτιον μεταξύ Τρίτης 26^{ης} πρὸς Τετάρτην 27^{ην} Μαΐου 2020. Διακηρύττει δέ, ὅτι ἅπαντες ὀφείλομεν νά μὴ λησμονῶμεν ὅτι ἡ ἀναμενομένη Ἑορτὴ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἀποτελεῖ τήν «ἀπαρχήν» μιᾶς στάσεως ἐλπιδοφόρου ἀναμονῆς καί προσδοκίας «τῆς ἄλλης βιοτῆς, τῆς αἰωνίου», ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς τελικῆς ἐπικρατήσεως τῆς ζωῆς καί τῆς ὀριστικῆς καταργήσεως τοῦ θανάτου.

- † Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος
- † Ὁ Θεσσαλονίκης Ἀνθιμος
- † Ὁ Παραμυθίας, Φιλιατῶν καί Γηρομερίου Τίτος
- † Ὁ Μηθύμνης Χρυσόστομος
- † Ὁ Τριφυλίας καί Ὀλυμπίας Χρυσόστομος
- † Ὁ Μεσσηνίας Χρυσόστομος
- † Ὁ Λευκάδος καί Ἰθάκης Θεόφιλος
- † Ὁ Θηβῶν καί Λεβαδείας Γεώργιος
- † Ὁ Παροναξίας Καλλίνικος
- † Ὁ Φωκίδος Θεόκτιστος
- † Ὁ Νέας Κρήνης καί Καλαμαριαῖς Ἰουστῖνος
- † Ὁ Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου Στέφανος
- † Ὁ Σισανίου καί Σιατίστης Ἀθανάσιος
- Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
- † Ὁ Ὠρεῶν Φιλόθεος

Ἀκριβές Ἀντίγραφον
Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

Φιλόθεος
† Ὁ Ὠρεῶν Φιλόθεος